

ÉLELETÜNK

XXXVII. évf. 1. szám (37. Jg. Nr. 1)

Az európai magyar katolikusok lapja

2005. január

A HIT NEM HALT MEG!

Joseph Ratzinger bíboros interjúja a La Repubblica című olasz napilappal

A La Repubblica c. olasz napilap november 19-i száma interjút közölt Joseph Ratzinger bíborossal, a Hittani Kongregáció prefektusával, aki a szekularizált ideológia erőszakosságáról, intoleranciájáról, a szexualitásról, a homoszexuálisok házasságáról, valamint az iszlám vallásról fejtette ki véleményét. A főpásztor kijelentette: „A keresztény kultúrát egy agresszív, olykor intoleráns szekularizmus váltotta fel. Ennek ellenére, bár a templomok kiüresednek és sokan nem tudnak már hinni, a hit nem halt meg”. A bíboros meggyőződését fejezte ki, hogy egy multikulturális társadalom keretein belül, számos nehézség ellenére, a keresztény hit továbbra is fontos tényező marad, amely képes arra, hogy erkölcsi és kulturális erőt adjon a földrészeknek. Ratzinger bíboros aggodalmát fejezte ki a szekularizált ideológia erőszakossága miatt. „A laicizmus ma már nem a semlegesség megkülönböztetője, hanem kezd olyan ideológiává átalakulni, amely a politika révén rákényszeríti magát a közéletre és nem hagy helyet a katolikus és keresztény világnézetnek” - fogalmazott a Hittani Kongregáció prefektusa. A helyes laicizmus és a vallásszabadság kapcsolatáról szólva a bíboros kifejtette: az államnak szabad teret kell engednie a vallások számára, anélkül, hogy bármelyik vallást kötelezővé tenné. Lehetővé kell tenni, hogy a vallások felelősen részt vegyenek a polgári életben, a társadalmi élet építésében. Ratzinger bíboros kérdésre válaszulva kijelentette: „Isten a társadalom peremére került. A politikai életben szinte illetlen Istenről beszélni, mintha támadás lenne a nem hívők szabadsága ellen. A politikai élet követi saját szabályait, kizárva Isten, mintha semmi köze nem lenne a világ-hoz. Ugyanezt lehet mondani a kereskedelmi, gazdasági és magánéletre is. Isten az élet peremére került.” A főpásztor azonban figyelmeztetett: fontos lenne ismét felfedezni, hogy a politikai és gazdasági életben is szükség van erkölcsi felelősségre, amely az ember szívéből születik és amelynek számolnia kell Isten jelenlétével, vagy hiányával. A szexualitás témáját érintve a bíboros, prefektus hangúlyozta: a fogamzásgátló tabletta óriási forradalmat idézett elő az antropológia terén, teljesen megváltoztatta a szexualitásról, az emberi testről alkotott nézetet. A szexualitás különválasztották a termékenységétől és ezáltal mélyen megváltozott magáról az emberi létről alkotott felfogás is. A homoszexuálisok közötti házasságról Joseph Ratzinger így fogalmazott: „Nem jelent segítséget ezeknek a személyeknek, ha jogi formába öntik együttélésüket. A jog teremti meg az erkölcsöt, mivel a hétköznapi emberek általában azt tartják, hogy amit a jog leszögez, az erkölcsileg is törvényes. Ha az efféle együttélést jogilag nagyjából a házassággal egyenértékűvé tesszük, akkor olyan társadalmat hozunk létre, amely nem ismeri el sem a család alapvető szerepét, sem sajátos jellegét, vagyis azt, hogy egy férfi és egy nő célja az élet tovább adása, nem-

A remény nem csal meg - írja szent Pál apostol -, mert Isten szeretete kiáradt a világra a Szentlélek által. Az új esztendő első napjaiban, a borongós téli napokban, az ünnepek utáni „pangás” időszakban könnyen ránk törhet a reménytelenség érzése. Akárhányszor még okunk is van a reménytelenségre. A 2004-es decemberi népszavazáskor - bár az „igen” győzött - de a határainkon kívül élő magyarok kettős állampolgársága ügyében mégis érvénytelen volt a népszavazás, ugyanis nem mentek el elegenden szavazni. Szomorú és megdöbbentő, hogy a magyarországi lakosság ennyire közömbös és befolyásolható azok által, akiknek az az érdekük, hogy Magyarországon csak lakosság éljen, nép helyett; és csak országban tud gondolkodni, holott nemzetben kellene gondolkodnia. Közép-kelet Európában (beleértve az egykori Szovjetunió utód államait is) úgy tűnik, hogy Magyarországon sikerült a legjobban a szocialista agyomosás: nemzedékek agyából kimosni a nemzet-tudatot. S ennek mára beért a gyümölcse. Trianont nem külső hatalmak, hanem maga a magyar nép hagyta jóvá passzivitásával, nemtörődőséggel. Ez is Kádár bosszújához tartozik 1956-ért. A magyar nép nemzetből tömeggé alakult. A tömeg latin neve: massa. A massa pedig képlekeny. Mindenki azt gyúr belőle, amit akar. És a bolsevik-kommunista párt örökösei, „mutánsai”, maguk is alakulnak. De a romboló vírus mindig ugyanaz marad, csak éppen alkalmazkodik az új helyzethez. Az egykori kommunisták hol vad kapitalisták, hol szociáldemokraták. A lényeg az, hogy ők kormányozzanak és a pénz náluk legyen. Mit érdekli őket a magyar nemzet sorsa! Ha süllyed a hajó, nekik már biztos helyük van. Utánuk jöhet az özönvíz - gondolják, miközben álszent módon felelősségről beszélnek. S a tömeg hisz nekik. Mert csak bennük hisz. Vakon. Mint a nem gondolkodó bigott vallásos ember. Hiszen 1956 után új „vallás” született Magyarországon. A materializmus vallása, amely hol elméletével, hol gyakorlatával hódít. S a tömeg hisz e vallás vezéreinek: a haladó, baloldali bolsevik-mutáns „főpapjainak” - bárki is legyen közülük az. Hol van a keresztény Magyarország, amiről Antall József ál-

csak biológiai szinten.” Érintette a bíboros az iszlámmal kapcsolatos kérdéseket is. Egyértelműen leszögezte: „Az iszlám sokszínű és nem lehet pusztán a terrorizmusra vagy a mérsékelt irányzatra leszűkíteni. Vannak szunniták, síták, stb. Minden esetben pozitív kihívást jelent számunkra a muzulmánok Istenbe vetett szilárd hite, annak a tudata, hogy mindnyájunk fölött Isten ítélkezik, továbbá erkölcsi örökségük és egyes normák tiszteletben tartása, amelyek azt mutatják, hogy a hitnek szüksége van közös kifejezési formákra: mi, keresztények, ezt már némileg elvesztettük.” VR/MK

MINDIG VAN REMÉNY

Írta: Msgr. Dr. Bolberitz Pál, egyetemi tanár, Budapest

modott? Hol van István király, hol van a Magyarok Nagyasszonya? Ez a „massza” a szabadság hamis illúziójában tengeti életét: „szabad” neki a városok szélén terjengő plázákban vásárolni, fogyasztani. Mert szerintük ez az élet értelme. A

Amikor Jézus megszületett a júdeai Betlehemben Heródes király idejében, íme, bölcsek érkeztek napkeletről Jeruzsálembe, és ezt kérdezték: Hol van a zsidók királya, aki most született? Mert láttuk az ő csillagát, amikor feltűnt, és eljöttünk, hogy imádjuk őt... és íme, a csillag, amelyet láttak feltűnésekor, előttük ment, amíg meg nem érkeztek, és akkor megállt a fölött a hely fölött, ahol a gyermek volt. Amikor meglátták a csillagot, igen nagy volt az örömiük. Bementek a háza, meglátták a gyermeket anyjával, Máriával, és leborulva imádták őt. Kinyitották kincseldőiket, és ajándékokat adtak neki: aranyat, tömjént és mirhát (Mt 2, 1.2.9b-11. Kép: A királyok hódolata, Giovanni B. Tiepolo, 1753, München, Alte Pinakotek).

ÉNEK AZ ÚJÉVBEN

Fölszállok hozzád, magas sziklaszálam,
Te változatlan minden változásban...

Bűben, veszélyben őrizöm te voltál.
Szívem, ha vérzett: fölöttem hajoltál.
Adtál sebet, de azt be is kötöztél,
Be azt is, amit emberek ütöttek,
S bár vágyaimból vágyak még maradtak:
Legyen úgy minden, ahogy te akartad!

Ez esztendőt is leteszem kezvedbe,
Én lábaimnak ösvényt te mutass, te.
Vezess, Uram, s amit te rám bocsátasz,
Nem félek én, legyen bár száz halál az!
- Oh, engem a sír bizvást eltakarhat,
Megnyugtát ott is az, hogy te akartad!

Hadd öllek hát, erős sziklaszálam,
Te változatlan minden változásban.
S neved a biztos diadal szavával
Az elzúgó időbe hadd kiáltsam!
Mert mit szívemnek - ha te vagy vezére -
Évek halása, évek születése!

Szabolcska Mihály (1861-1930)

tömeg a határainkon kívüli magyar testvéreire nem gondol. Nem érdekli, hogy Magyarország fönnyarad-e vagy sem. Félrevezető vezetői pedig „bölcs” óvatosságra intenek. Mert ők okosak. Mindig és minden helyzetben. És ezt el is tudják beszélni a lakossággal, mely csak azért beszél magyarul, mert nem tud angolul. „Mi” tudjuk, hogy mi a jó kirekesztett magyar testvéreinknek! Megtanítjuk nekik, hogy számukra mi a jó. Szeretjük is őket - hangoztatják - a maguk módján. Holott a keresztény szeretet lényege épp az, hogy szeretem a másikat, a neki megfelelő módon. Íme a keresztény hit és magyarság felbonthatatlan kapcsolata. Ha elegendem az Isten kezét, magyar testvérem kezét is el fogom engedni.

Ezek után fölmerül a kérdés: hát van még remény? Remény mindig van. „Dum spiro spero” - „amíg élek remélek”, hangzik Prohászka Ottokár püspök szép jelmondata. Ám ez a remény pusztán a „mustármag reménye”. Az evangéliumi mustármag kicsiny ugyan, de váratlanul terebélyes fává növekszik. A magyarok hontalanok saját hazájukban. De összetartanak. Imádkoznak, reménykednek. Megszokták ezt már a korábbi időkben is. A lakosság, a tömeg soraiban hajszálerekként jelen vagyunk s életet víszünk az elhalt nemzeti testbe. Magyarságból, kereszténységből töltekezni meggyünk majd az elszakított területek magyarjainhoz. Csak ők se csüggedjenek el. Van ám egy láthatatlan magyar nemzet is, amit nem lehet országhatárok közé zárni.

Táplálkozunk őseink múltjából, me nekítsük át a keresztény és magyar értékeket a következő nemzedékek számára. Lehet, hogy nem látványos az, amit teszünk. A boldoggá avatott neves 19. századbeli szociális apostol, a német Adolph Kolping atya, a Katolikus Legényegyletek alapítója írta egyik könyvében: „Ha kicsiny is az a föld, amin megvetjük a lábunkat, de az legalább a miénk”. S másutt ezt írja: „A bátorság másokat is bátorságra serkent”. Legyünk bátrak, merjünk reménykedni az új esztendőben. A jövő azé, aki tesz is érte valamit. Politikusok, pártok jönnek-mennek. De mi maradunk, mint ahogy eddig is megmaradtunk.

BOLDOG ÚJ ÉVET

KIVÁN

OLVASÓINK

AZ ÉLELETÜNK!

BÚÉK =

Bízzuk Újra Életünket Krisztusra!

LENNE EGY KÉRDÉSEM...

A boldoggá avatott és a kiközösített

„Lenne egy kérdésem...” című rovattunk kapcsán érkezett megnyilatkozások közül kettőre szeretnék kitérni és mindjárt bevezetőben hangsúlyozni: nem vitatkozni akarok, hanem kiegészíteni a mondottakat.

Az egyik írás egy németországi olvasónktól jött, aki IV. Károly királyunk boldoggá avatása kapcsán szel kritikák megjegyzéseket, a másik, Salzburg közeléből, szeptemberi számunkban megjelent cikkünk kapcsán (Szentmise - Jézus parti?) kér felvilágosítást a Lefébre ügy (tradicionalista egyházi közöség) rendezéséről. A kettő közt az összefüggést egyfajta ellentétben látom: a vád a IV. Károly boldoggáavátása kapcsán az, hogy az Egyház nem eléggé kritikusán ítélte meg az osztrák-magyar uralkodó politikai szerepét és restaurációs kezdeményezéseit, ezzel szemben a tradícionalista francia érsekkel szemben kritikája túlzott volt: egy türelmesebb magatartás megakadályozhatta volna a szakadást. De lássuk a részleteket.

Miklós atya megjegyzései:

Igen, mindkét ügyben nem szeretnék vitatkozni, csak megjegyzéseket szeretnék tenni, mert sem IV. Károly boldoggá avatásával, illetve annak politikai hátterével, sem a katolikus Egyháztól elsa-

IMASZÁNDÉKOK

Január

1.

Imádkozzuk, hogy a Köz-elkeleten tevékenykedők fokozzák erőfeszítéseiket a békéért.

A Szentatya bizonyára Arafát palesztin államelnök elhunyt alkalmából is határozta meg az e havi imaszándékot a Köz-elkelet békés rendezéséért, amely hosszú idő várat magára. A Szentatya imádsággal akarja előmozdítani a békét; fokozott imádsággal - legalábbis a mi részünkről, akik máshogyan nem tudunk segíteni.

A közel-keleti helyzet nagyon komplikált: minden megállapításra legalább tíz részletkérdés esik. Az ezekre adott válaszok már megosztják az embereket, aszerint, hogy zsidó-e vagy palesztin. Amit az egyik kíván, lehetetlen a másik számára és fordítva. Mindketten ugyanazt a földet igénylik (több más mellett), kifejezetten a saját népük számára. Ha ez nem teljesíthető, jönnek a bombák, a „kéz rakéták”, a halál. A másik okozta halált meg kell bosszulni, csak azután áll helyre az igazság egyensúlya. Ez lenne az egység? A másik csoport közben már megtorlásra készül.

Hogyan tovább? Csak a Béke útján. Akkor is, ha ez esetünkben irratlan néhez. Egy tábor sem egységes teljesen: amíg az egyik szervezet lemond egy merényletről, egy másik már végre is hajtott. Hogyan legyen így bizalom a két nép között? Példaként: amíg bosszút emelgetnek, a másik színtelen bosszút forral. Ne felejtjük: a gyilkosság mindig gyilkosság, akármely nép fia követik el.

Mit tegyünk? Imádkozzuk! Isten adjon erőt, bizalmat a mások igényeinek, jogainak emberi mivoltának elismeréséhez. Ez a béke kezdete.

2.

Imádkozzuk, hogy olyan szent és nagylelkű apostolok nevelkedjenek a missziós területeken, akik mindenkinek buzgó hirdetik Krisztus Evangéliumát.

Egyháznaknak számos szentje van - beleértve a boldoggá avatottakat is -, akik életükkel, munkájukkal mindenkinek buzgó tanúsították Krisztus Evangéliumát. Nem elégséges a számuk? Az ismert szenteknél bizonyára sokkal nagyobb azoknak a száma, akik „az ismeretlen szentek” csoportjába tartoznak, csupán mi nem tudunk rólok, nem ismerjük nevüket, sem életüket.

Miért fontos, hogy a missziós területeken szent és nagylelkű apostolok nevelkedjenek? Mert nekik itt és most kell az Evangéliumot hirdetniük, hogy így továbbhadassák a szentséget és a nagylelkűséget, megvalósítsák Krisztus Örömhíret életünkben.

Fejős Ottó

kadk francia tradícionalista érsek, Marcell Lefébre ügyével nem foglalkoztam részletesen. Ettől függetlenül rendelkezésemre állnak olyan dokumentumok, amelyek alapján mindkét ügy némileg más színezetet kap.

IV. Károly boldoggá avatása

Olvasónk azt írja: „IV. Károly nem magyar szent és nem magyar király, csak Magyarország királya volt. Nagy különbség.”

Nem tudom, olvasónk ezt a különbségtételt mire alapozza. Birtokomban van ama 15 gépelt oldalas iratnak a fénymásolata, amelyet IV. Károly saját feljegyzései alapján diktált Karl Werkmann századosnak, 1921. március 26-án megkezdődött hűsvégi utójáról Magyarországra. Ebből való a Szombathelyre megérkezett királyi tervekben vett nyilatkozatának a szövege: „Szívem sürgetését követve visszatértem a szeretett hazába és a mai nappal újra átvettem a kormányzást. Isten legyen velünk!” - Néhány nappal később IV. Károly szinte inkognitóban Budapestre utazott, hogy visszatéréséről tárgyaljon Horthy Miklós kormányzóval. Horthy a kisanant országok (Cseh-szlovákia, Románia, Szerbia) katonai beavatkozásától való félelmében távozásra szólította fel a királyt. Egy kompromisszumos javaslat alapján Szombathelyre visszatért IV. Károlyt valaki megkérdezte, miért nem akarja elhagyni az országot. A válasz így hangzott: „Ahhoz túl jó magyar vagyok.”

Hogy ezt a király nem üres frázisként mondta, hanem belső meggyőződésből, megerősíti nemcsak az, hogy jegyzetében így szerepel, hanem mélyeséges meghatottsága a koronázáskor, de az is, hogy a számkivetésben is magyarokkal vette körül magát és a trónörökösöt, Ottót, magyarnak neveltette. Ha valakinek alkalma nyílt Habsburg Ottót közelebbről megismerni, akkor tudja, hogy a magyarsággal kapcsolatos megnyilatkozásai mennyire őszinték. Szó sincs tehát valamilyen „dörgölözés”-ről „a magyar katolikusok felé” - ahogy olvasónk véli - ha Ottó a boldoggáavatás kapcsán adott TV-intervjúban kijelenti: „Hát, ilyen nép vagyunk mi: első és utolsó királyunk is szent életű volt.” Egy ilyen mondat semmiesetre sem „Szent István leértékelése”, ahogy olvasónk gondolja, hanem IV. Károly felértékelése, amit - tekintve, hogy ez, az e téren legáltalánosabb személy, II. János Pál pápa által történt - fától senki se vehet rossz néven. Ottó egyébként első királyunk iránti tiszteletből minden ébren részt vesz a Bazilika előtti téren a Szent István-napi ünnepi misén. Ez sem „dörgölözés” hanem egy 93 éves magyar hódolata első királyunk iránt, akinek örökébe ő már nem léphet.

Mindezzel nem akartam mást mondani, mint, hogy igyekeztünk kell történelmünket - és ehhez tartoznak a XX. század eseményei is - „sine ira et studio”, harag és indulat nélkül megítélni és értékelni. Lehet, hogy IV. Károly nem volt politikai zseni, de igaz magyar volt, aki egy vesztett háború után is vállalta a sorsközösséget népünkkel, és izzig-ve végig keresztény ember, aki a hitéből merítette az erőt a megaláztatások és megpróbáltatások elviselésére. A kereszténység és magyarság egysége: nem ezt értjük-e, ha szentistváni örökségről beszélünk?

A tradícionalista

Marcell Lefébre érsek ügve

Idősebb olvasónk talán még emlékezne erre a harcos francia főpapra, aki a II. Vatikáni Zsinaton számos hittani kérdésben egyéni álláspontot képviselt, szembefordulva a zsinati atyák túlnyomó többségének felfogásával. A legkürvőbb ezek közül fellépése a liturgia reformja ellen volt. Minden áron meg akarta akadályozni az anyanyelv használatát a mindaddig kizárólagos latin helyett, és ellene volt, hogy a 400 évvel korábban, a trienti

VELÜNK VAN

1.

MIÉRT ALAPÍTOTTA JÉZUS AZ EUCHARISZTIÁT?

„Eucharisziának” nevezi, ami tudvalevően hálaadás jelent. Ez a név aztán megmaradt a görög és latin használatban, míg később a középkorban a latin „mise” kifejezést használták, mert ezzel fejeződött be a szentmise: „Ite, missa est!”, vagyis ezzel bocsátották el a híveket: „Menjete megvalósítani mindazt, amit a szentmisében megéltetek” - (Festinet nunc unusquisque opera bona facere).

A Szentatya arra buzdított minket, hogy a 2004-2005-ös esztendő szenteljük az Eucharisziát megismerésére és merüljünk el jobban ennek a szent titoknak a mélységében. zsinat által lefektetett szentmise-szertartáson változtassanak. Nézeteit azonban a zsinaton nem tudta érvényesíteni. Mivel nem tudta elviselni, hogy észített, a zsinatot (és ezzel a pápát is) eretneknek nyilvánította és hívei és támogatói segítségével a svájci Econ-ban központot és szemináriumot létesített a saját nézetei terjesztésére, illetve egy „hithű” papság kiképzésére. A „tradicionalisták” - így neveztek Lefébre híveit, előbb Európában, majd az Egyesült Államokban és általában a katolikus többségű országokban - a hivatalos egyházzal párhuzamos csoportokat létesítettek. Tekintve, hogy a püspökök a régi rítus szerint mondott szentmisekre nem bocsátották rendelkezésre a templomokat, gyakran különféle termeket béreltek ebből a célból. Sajtójukban és egyéb megnyilatkozásaikban következtetéseket (és nem egyszer igen durván) támadták a katolikus egyházat és a zsinatot.

Természetes, hogy a Szentszék mindent elkövetett, hogy elejét vegye az Egyház kettéosztottsága veszélyének: tárgyalások tárgyalásokat követtek, figyelemzések, tilalmak azonban még kiélezték az ellentéteket. A pápa - főleg II. János Pál - nagy megértéssel és türelemmel igyekezett rendet teremteni.

A Szentatya 1988 májusában fogadta Lefébre érseket. Ennek folyamányának létrejött egy megállapodás, aminek jegyzőkönyvét Ratzinger bíborossal, a hittani kongregáció prefektusával együtt Lefébre is aláírta. (Erre vonatkozott lapunk szeptemberi számában megjelent cikkben olvasható mondat: „időközben az ügy rendeződött”). Sajnos, a főpap nem tartotta magát a megállapodáshoz, hanem alig két hónappal később, június 30-án a pápa engedélye nélkül, négy papot püspökké szentelt. Ezáltal teljessé vált a szakadás közte és a katolikus egyház között. Minthogy a püspökök (és az azóta általuk felszentelt papok) szentelése illegális volt ugyan, de érvényes, ilyen módon létrejött egy új egyházi közösség, mely nem áll egységben a pápával, hasonlóan a keleti ortodox egyházakhoz.

II. János Pál pápa, akit mélyeségesen elszomorított Lefébre eme lépése, mert valóban mindent elkövetett a szakadás megakadályozására, 1988. július 2-án egy „Ecclesia Dei” (Isten Egyháza) kezdetű apostoli iratban felhívta a Lefébre-vel szimpatizáló püspököket, papokat és híveket a katolikus Egyház iránti hűségre, a világ püspökeit pedig az ügy megértő és nagyvonalú kezelésére, különösen ami a latin nyelvű szentmisek engedélyezését illeti.

A kiközösített magára vont érsek időközben meghalt, anélkül, hogy a katolikus egyházzal kibékült volna. Az általa létrehozott egyházi csoport helyenként tovább létezik, de jelentősége egyre elenyészőbb.

A Lefébre-ügy tanulsága: az Egyház élő, eleven szervezet, mely Jézus Krisztus által történt alapítása óta folyamatosan fejlődik, új szempontokkal gazdagodik, anélkül, hogy a rábizott tanítást megváltoztatná. Lefébre merevsége az Egyházat múmiává alakította volna. Persze ugyanolyan helytelen, de talán még károsabb a másik véglet, amikor egyesek egyéni elképzeléseik szerint csürnek-csüvarnak, barkácsolnak rajta, akár a tanításon, akár a liturgián. A kereszténység az a művészet, mely képes az idő folyását beirányítani az örökkévalóság tengerébe, az élet sokszínű forgatagát belevonni Isten végtelen gazdagságába. Hagyjuk magunkat ettől a művészettől elragadni!

Frank Miklós

Talán azzal kellene kezdeni, hogy miért is nevezzük ezt a liturgikus cselekményt Eucharisziának. Magyarul Oltárszentségnek hívjuk Jézus jelenlétét az oltáron, a szentségi cselekményt pedig szentmise-áldozatnak nevezzük. Az ókeresztények egyszerűen „kenyér-törésnek” hívták, és csak röviddel ezután kezdték „Eucharisziának” nevezni, ami tudvalevően hálaadás jelent. Ez a név aztán megmaradt a görög és latin használatban, míg később a középkorban a latin „mise” kifejezést használták, mert ezzel fejeződött be a szentmise: „Ite, missa est!”, vagyis ezzel bocsátották el a híveket: „Menjetek megvalósítani mindazt, amit a szentmisében megéltetek” - (Festinet nunc unusquisque opera bona facere).

A címben feltett kérdésre azonban mindez nem ad választ. Miért alapította Jézus az Utolsó Vacsorán ezt az emlékülünnepet? Jézus egész élete az Atyától kapott küldetés megvalósítása volt. „Úgy szeretete Isten a világot, hogy egy szülött Fiát adta, hogy mindaz, aki őbenne hisz, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3, 16). Ezért tanított meg minket, embereket, hogyan éljük le életünket, és földi élete végén önmagát adta áldozatul, hogy mintegy példaképpé tárja elénk, hogyan kell egész lényünket, önmagunkat szeretetből átadni az Istennek, az Atyának. Mert a szeretetnek legnagyobb és legfőbb kifejezése az, amikor magunkat teljesen átadjuk annak, akit szeretünk. Így szeretete Jézus mennyi Atyját, hogy kezébe tette le életét: „Legyen meg a Te akaratod!” „Atyám, a Te kezébe teszem le életemet!” Ezt a szeretetet valósítja meg tehát akkor is, amikor az Utolsó Vacsorán, előre jelezve kereszt-halálát és átmenetét a világból az Atyához, annak a fogható jelét akarta adni, hogy „szerette övét (vagyis minket), akik a világban voltak, mindvégig szeretete őket” (Jn 13, 1). Az isteni találékonyságnak csodálatos megnyilatkozása ez, hogy felhasználva az ószövetségi pászka-lakomát, a kenyér és bor színe alatt önmagát adja áldozatul és ugyanakkor nekünk is adja magát eddelül, hogy velünk egyesülhessen.

Az Euchariszia tehát fogható bizonyítéka annak, hogy „Velünk az Isten!” (Emmanuel). Mégpedig nemcsak statikusan módon, hanem magát értünk feláldozva, a hűsvégi misztériumunk szent cselekményében, a keresztfán értünk életét adva és aztán dicsőségesen feltámadva, elérhetővé teszi magát számunkra az egész világon. Jól ismerve az emberi természetet, az Úr Jézus tudta, mennyire kell nekünk az ő áldozatos szeretetének konkrét, fogható jele. Ezért adta nekünk az eucharisztikus cselekményt, hogy mi is, minden idők és minden népek gyermekei, tevékenyen bekapcsolódhassunk az ő hűsvégi átváltozásába, a halálból az életre való átmenetelre. Lehetővé tette ezáltal számunkra, hogy részt vehessünk. Óaltala, Óvele és Óbenne, abban a titokzatos átváltozásban, ami az örök élet dicsőségébe vezet.

Ezért adta tehát nekünk az Utolsó Vacsorán szeretetének legnagyobb jelét, hogy mindig Vele élhessünk, naponta Vele tudjunk áldozatot hozni és meghalni, Vele lépünk át a halálból az ő dicsőségébe, és Vele egyesülve építhessük fel az ő Egyházat.

Miklósházy Attila S. J., püspök

**Európai Magyar Papi Konferencia,
Steinerskirchen-ben, Ingolstadt közelében,
2005. április 25-28.**

SZENTMISE AZ 1944-1945-BEN ÁRTATLANUL ELHUNYT MAGYAR ÁLDOZATOKÉRT

Hatvan évvel ezelőtt apokaliptikus idők jártak. Egy év alatt több tízezer ember, közöttük egyházi személyek - a Kalocsa-kecskeméti érsekség tagjai - vesztették életüket - mondta Bábel Balázs, a Kalocsa-kecskeméti főegyházmegye érseke 2004. november 28-án Budapesten, a Szent István-bazilikában. Az 1944-1945-ben ártatlanul kivégzett délvidéki magyarok lelki üdvéért tartott szentmisen a Kalocsa-kecskeméti főegyházmegye érseke rámutatott:

„A Magyar Holocaustról 1990-ig nem beszélhetett senki. Most az ártatlanul elhunyt tízezreknek szeretnék megadni a keresztény végtisztséget. Az emberség velejárója, hogy legalább imádkozhassunk halottaikért. Imádkozva az elhunytakért, Isten kegyelmébe ajánljuk őket.” A főpásztor kiemelte: Ezekben az évtizedekben csak az egyház állt az üldözött emberek, így az élve maradtott hozzátartozók mellett is. A gyászmisén részt vett Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek, valamint a Délvidékről érkezett mintegy kétszáz fős magyar küldöttség.

Az 1942-es „hideg napok” után két és fél évvel következett a titói megtorlás.

Máig nem tudjuk pontosan, hány magyar áldozata volt a bosszúhadjáratnak? Lovas István „Népiirtások a XX. században” című munkájában negyvenzere teszi az áldozatok számát, Matuska Márton vajdasági történelem-kutató, író szerint sok falu teljes férfi lakosságát kiirtották, s aki megmaradt, haláltáborba hurcolták. A partizánosztagok házról-házra járva szedték össze a magyarokat, főleg a férfiakat elmondhatatlan kegyetlenséggel, hosszan kínozták, majd kivégezték őket, és az áldozatokkal megásatott tömegsírokba lökték a tetemeiket.

Az 1944-45-ös titói megtorlásról 1990-ig hallgatni kellett. Az elmúlt években az elhunytak hozzátartozói egy-egy keresztállítással kísérelték meg az emlékezést a délvidéki temetőben és a tömegsírok feltételezett helyein. A rákövetkező napokban az emlékezés e szerény jelei közül sokat ledöntöttek, törtekretek ismeretlenek. 2004. november 28-án a Szent István-bazilikában és szerte a világon, ahol magyarok élnek, imádkoztak az ártatlanul elpusztítottakért, és megemlékeztek a második világháború minden délvidéki áldozatáról.

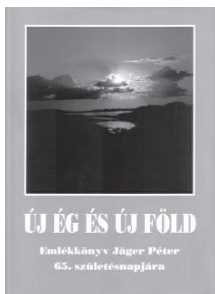
MK

EGYEDÜLÁLLÓ ERDÉLYI TANULMÁNYKÖTET

Késő ősszel került sor Jäger Péter filozófianár közönségszereplésére 65. születésnapja és tanárságának 40. évfordulója alkalmából a gyulafehérvári Papnevelő Intézet és Hittudományi Főiskola épületében. Az ünnepségen jelen voltak az erdélyi egyházmegyéket latin szertartású püspökei (Jakubinyi György, Tempfli József, Martin Roos, Schönberger Jenő és Tamás József), a Hittudományi Főiskola jelenlegi és volt tanárai, a hajdani évfolyamutársak, a meghívott „tanítványok-papok” és barátok Erdély négy egyházmegyéjéből (Gyulafehérvár, Szatmár, Nagyvárad, Temesvár) és külföldről.

Az ősi székesegyházban bemutatott koncelebrációs szentmise előtt Jakubinyi György, gyulafehérvári érsek köszöntötte a jubilánst, majd a főcelebráns, Martin Roos temesvári püspök prédikációjában, meleg szavakkal méltatta egyházmegyéjének az erdélyi papnevelésben kifejtett négy évtizedes tevékenységét és mondott ezért köszönetet. A magyar beszéd után röviden anyanyelvén, németül szólt a jubilánshoz.

Az ünnepség a Liceum (korábban Kántoriskola) erre a célra átrendezett kápolnájában folytatódott, ahol bemutatásra került az a 708 oldalas emlékkönyv, ünnepi kötet, amelyet erre az alkalomra Jäger Péter volt tanítvá-

nyainak egy csoportja állított össze „Új ég és új föld” címen. A vaskos kötet a jubiláns 29 élő és 2 elhunyt tanítványának filozófiai és teológiai tanulmányait tartalmazza. Miután Oláh Zoltán rektor köszöntötte a jelenlévőket és volt tanárát, jelenlegi tanárkollégáját, következett Vencser László laudációja. Ebben, ugyancsak a volt tanítvány, a tanártárs és barát, méltatta a jubiláns emberi, keresztény, papi, tanári és nevelői vonásait, aki az elmúlt négy évtized folyamán, mint a filozófia tanára, fegyelmi és tanulmányi prefektus, majd a közelmúltban régens és rektor, mindig mások javát akarta és próbálta szolgálni, szem előtt tartva életlétét: „ad aedificationem” - küzdeni Isten országának építéséért, mindig építeni. Ugyanakkor, merítve különböző korok szentjeinek példájából, tudott újítani, képes volt megváltozni, hogy szolgálja tudja az embereket. Papi egyéniségét, kitartását, fegyelmezett-

ségét, igazságérzetét és következetességét a ma Németországban élő édesanyjának imája és biztatása tette lehetővé.

A laudációt követte a zenei betétekkel tarkított és felolvasásokkal szemléltetett tulajdonképpeni könyvbeutató, Tempfli Imre, szintén volt tanítvány és tanártárs vezetésével, aki a laudátorral a könyvet szerkesztette. A budapesti St. Maximilián kiadó gondozásában megjelent „Új ég és új föld” a maga nemében egyedülálló könyv, hiszen ez a kötet valamiképpen az erdélyi, zsinat utáni teológia „keresztmetszete”, mivel a szerzők kivétel nélkül Gyulafehérvárot tanultak, 1100 társukhoz hasonlóan ők is Jäger tanár úr filozófiai előadásait hallgatták, ő vezette be őket a bölcsélet tudományába, még ha közülük a legtöbben külföldön is akadémiai képzést szereztek.

A kötet átvétele után következett Peter Jäger filozófiai és teológiai, élet- és hivatástörténeti előadása, amely ismét igazolta kiemelkedő képességeit és felmutatta igazi emberi vonásait. Köszöntők következtek, majd a napot közös ünnepi ebéd zárta. Szép, tartalmas, akadémiai megemlékezés volt, amelynek során mindenki maradandót kapott.

Vencser László

ISMERJÜK MEG PAPJAINKAT

Ismerjük meg papjainkat című sorozatunkban bemutatjuk a nyugat-európai magyar lelkipásztori szolgálatban működő papjainkat. Bemutatásuk egyben meghívó arra, hogy a külföldön lakó, esetleg ideiglenesen külföldön tartózkodó magyarok, illetve magyarul beszélő fiatalok, tanulók, munkakeresők Magyarországról, a Kárpát-medencéből vagy a világ bármely országából, igénybe vegyék lelkipásztori és egyéb szolgálataikat távol a hazától, az idegenben.

P. Ruppert József SchP a Piarista Rend itáliai és közép-európai rendtartományokért felelős generálisi asszisztense. A firenzei és Firenze környéki magyar hívek lelkipásztori szolgálatát oldalalosan és önkéntes munkában látja el, sok más megbízatása mellett.

Ruppert József

Budapesten született 1942. június 25-én. Gimnáziumi tanulmányait 1956-tól 1960-ig a budapesti Piarista Gimnáziumban végezte, majd 1960-ban belépett a Piarista Rendbe.

A noviciátus befejezése után 1961-től teológiai tanulmányait a rend főiskoláján végezte, majd az Eötvös Loránd Tudományegyetemen 1969-ben biológia-kémia szakos tanári diplomát szerzett, magánúton orgonálni is tanult. 1968. március 9-én Szabó Imre püspök szentelte pappá a budapesti piarista kápolnában.

1969-ben előjáró a kecskeméti Piarista Gimnáziumba és Diákotthonba helyezték, ahol 22 évig dolgozott. Szaktárgyai mellett főleg ének-zene tárgyat tanított, diákotthoni nevelő volt és hosszú éveken át vezette a gimnázium diákkörösét. 15 évig a diákotthon, ott tartózkodása utolsó hét évében. 1983-tól pedig a gimnázium igazgatója is volt. Rendszeresen részt vett a lelkipásztori munkában: vásárnaponként kíségette a kecskeméti és környéki templomokban, azonkívül sokfelé tartott lelkigyakorlatokat, triduumokat. Nagy szerepe volt a város keresztény felekezeteinek ökumenikus összefogásában.

Az 1991-es rendi káptalan Rómában közép-európai generálisi asszisztensnek választotta 6 évre, amit aztán az 1997-es és 2003-as káptalan ismételt meghosszabbított újabb hat évre. 1991-től él Rómában, a rendi központban.

TEMPLOMSZENTELÉS MINDSZENTY BÍBOROS EMLÉKÉRE

A Zalaegerszegi Mária Magdolna Főplébánia kertvárosi részén 2004. november 28-án, advent első vasárnapján, Konkoly István szombathelyi megyés püspök templomát szentelt a Boldogságos Szűz Mária tiszteletére és Mindszenty József bíboros emlékére. A szimbólumokkal gazdagított, mély, misztériumteljes üzenettel rendelkező szertartáson több ezer ember vett részt, köztük az egyházmegye 50 papja, a város evangélikus és református lelkesze, az önkormányzat részéről Gyimesi Endre polgármester, az alpolgármesterek, valamint a helyi képviselők.

Az új templom alapkövét 2002. szeptemberében tették le. Ma ékes tornyával az ég felé mutat, impozáns belső térében összegyűjti a híveket.

A megyés püspök beszédében emlékeztetett a templom hivatására: az Isten dicsőségét, a hívek lelki javát istent szolgálja. A szertartás keretében Boldog Apor Vilmos győri vértanú püspök erekléit helyezték el az oltárban. A szentelést végző főpap az oltárt, a templom falait megkeverte krizmával, majd megáldotta a templom berendezési tárgyait is.

A szentmise után Stróber László c. apát, esperes, plébános köszönetet mondott Isten után mindazoknak, akik imával, biztató szavakkal és nem csekély

1992-től a római Szent István Alapítvány elnöke és a Szent István zárandokház igazgatója, ezenkívül a római Pápai Magyar Intézet „vigilancia bizottságának” tagja. Rendjén belül végzi a posztulátori feladatokat, de más rendek és kongregációk boldoggá avatási ügyeit is intézi. 1995-ben 13 spanyol piarista vértanú és Pietro Casani, a

piarista rendalapító munkatársának ügyét sikerült a boldoggá avatásig vinni. 1998-ban elérte az osztrák Kalazantinusz atyák alapítójának, P. Anton Schwartz boldoggá avatását. A magyar ügyek közül Salkaházi Sára szociális testvér boldoggá avatásán dolgozik.

1998-ban kezdte meg újrászervezni a magyar közösség életét Firenzében és tartott magyar szentmiseket évente négy alkalommal a piarista nővérek templomában (Suore Calasanziane, Via Faenza, 62, I-50123 Firenze). A 2001-ben elhunyt Kovács Angelus atya által szerkesztett és terjesztett ÜZENET című értesítő helyett, lelki táplálékként írja, és éventénként ötször küldi a firenzei magyaroknak az EGÉSZEN KIS ÜZENET című lapot, mintegy 120 példányban. Támogatásával alakult meg az „Associazione Culturale Italo-Ungherese della Toscana” nevű kulturális egyesület.

Kecskeméti „korszakának” kulturális, pedagógiai és szervező munkásságáért 1992-ben Pilinszky díjat kapott. 2001-ben pedig Kecskemét város díszpolgársággal tüntette ki.

Érdeklődni: P. Ruppert József SchP. Piazza de' Massimi, 4, I-00186 Róma, Tel.: 0039-06/68.407.41. E-mail: jruppert@calasanz.net

Cserháti Ferenc

anyagi áldozatokkal segítettek a templomépítést. A megyés püspök az építkezés során kiemelkedő munkát végzett személyeknek az egyházmegye emlékérmét és emlékkönyvet adott át. A város polgármestere is köszöntötte az ünnepi közösséget, hirdette: aki templomot épít, az életét a hitre építi, az a jövőt építi.

Bodorkós Imre

Szerzetesrendek Magyarországon 2004-ben

1950-ben feloszlatták a szerzetesrendek túlnyomó többségét. Közel tízezer szerzetesnő, 2500 férfi szerzetest egyik napról a másikra az utcára tettek. 1990-ig mindössze négy rend működhetett - államilag korlátozott létszámmal - hazánkban, két-két iskolát fenntartva. Jelenleg 70 női rendet és társulást tart az egyház nyílván, összesen 1781 taggal. Közülük 1546-an örökfogadalmak, 141-en ideiglenes fogadalmak, 45-en noviciák és 49-en jelöltek. A férfi rendek, illetve társulások száma 30. A szerzetesek összlétszáma 838, akik közül örökfogadalmak 683, ideiglenes fogadalmak 86, noviciák 33 fő. Legnépesebb női rendek a Szeretet Leányai és az Isteni Megváltóról nevezett Nővérek, 142-142 taggal, valamint a Miaszonyunkról nevezett Szegény Iskolánővérek 121, a Kalocsai Iskola-nővérek 101 és a Szociális Testvérek Társasága 100 fővel. A férfiak közül a ferencesek 148, a jezsuiták 126, a bencések 92 és a piaristák 87 fővel vannak a legtöbben. MK

Gyermekeknek

ISTENNEK A KIRÁLYKISASSZONYA

Kedves Gyerekek!

Az új esztendőben a hónap egyik szentjére, Árpád-házi Szent Margitira szeretném felhívni figyelmeteket. Talán így többet megtudhattok róla (különösen a név viselői védőszentjükről) és bensőségesebb kapcsolatba kerültök vele. Templomlátogatásaink során gyakran megállunk egy-egy szent képe, szobra előtt. Eltűnődünk, vajon ki lehet ez a szép, kecses női alak, kezében lilium, töviskoszorú, könyv, kereszt. Nemegyszer a „nagy” siet segítségünkre, és elmondja: Margit, Margitka, Margarete, Gitta kedvelt női név a Kárpát-medencében, de a többi keresztény országban is.

Mivel az 1200-as évek közepén tatárok fenyegették Magyarországot, az akkori király, IV. Béla végső kétségbeesésében a még meg sem született gyermekét, akit később Margitnak neveztek, felajánlotta Istennek családjá és nemzete meg-

mentéséért. A király imája meghallgatásra talált, az ország megmenekült a tatár veszedelemtől, 1242 végén Klissza (Dalmácia) várában pedig megszületett a kis Margit. Három éves korában a veszprémi apácához került, majd édesapja a Nyulak szigetére, a mai Margit szigetre vitte, ahol bizonyára már ti is jártatok, az általa alapított kolostorba. Margit engedelmes gyermeke volt szüleinek, és így 12 éves korában, készséggel elfogadta szülei akaratát, valóra váltotta fogadalmukat, szerzetesnővér lett, a kolostorban szegénységi, tisztasági és engedelmességi fogadalmat tett, és ezt mindhaláláig hőiesen meg is tartotta. A magyar népért áldozta életét, imádkozott, vezekelt. Egyszerű, önfegyelmes, imádságos élete ma példaképe lehet a fiataloknak. Gárdonyi Géza, Isten rajbai című regényében örök emléket állított neki. Érdemes elolvasni a könyvet.

Judit néni

Fiataloknak

FELKELT A NAP

„Kelj fel! Indulj!” - de sokszor kellett hallanom annak idején jó anyám néha szemrehányóan bosszús hangját, amikor rá akart venni arra, hogy végre hagyják fel a lustálkodással. A diák persze mindig fáradt, különösen azokon a reggeleken, amikor feleltetések, vizsgák vannak kilátásban...

De nemcsak a diáknak, nemcsak reggelente szükséges néha ez a felszólítás. „Ébredj, felkelt a Nap” - szelíd, sürgető kérdés, a borúlátónak, csalódottnak bátorságot, reményt adhat... „Kelj fel, tündökölj, mert eljött világosságod” - kiáltja Izajás próféta Jeruzsálem álmos, homályos utcáin. Ő tudja: a fogságból hazatértek csak romokot, pusztulást találtak. De a szabaddal és a hazaérkezés csak kezdet. Most jön

az újjáépítés ideje. Az Úr dicsősége ragyog fel a romok felett. Ez az új életnek, a boldog otthonra találásnak az ideje...

Vízkereszt ünnepe az Egyház erre a prófétai felszólításra emlékezik, hiszen ez adott nekünk is reményt, a kitartáshoz erőt adventi várakozásunkban. Karácsony éjszakáján felragyogott Isten dicsősége. Felkelt a mi Napunk, amelynek fényénél új évben, új életet kezdhettünk. Mert ez a fényt életet, ezt a fényt még nagy-péntek sötét éjszakája sem tudta kioltani, megsemmisíteni.

„Ébredj, felkelt a Nap, tündökölj!” - mindannyiunknak szól. Ezt a Fényt befogadni, hordozni, tükörként másokra vetíteni - ez keresztény hivatásunk.

Pál atya

NÉPSZOKÁSOK, FÉLÜNNEPEK FALUN

Befejező rész

Bálint Sándor atyai jó barátom lett. Együtt voltunk országgyűlési képviselők a nagyhírű Demokrata Néppártban, közismertebben a Barankovics-pártban, és 1947-ben a rosszlelkű, ún. „kékcédulás választásokon” kerültünk a magyar törvényhozás Házába 64 parlamenti képviselővel. Természetes kfejtése, csodálatos „szögedi”, őző dialektusban mondott szép beszédei mindig eseményt jelentettek a t. Ház ülésén. Bölcs szavaival és együttérzésével nyíltan megbátorított és megvigasztalt, amikor a nők egyenrangúságának törvénybe iktatása kapcsán, egy interpellációban Bebelt, egy dúsgazdag kereskedő intelligens, de nagyon naiv kommunista-párti fiának azt a helyes megállapítást idéztem: igen, a nő egyenrangú, de női habitusának és szerepének megfelelően egyenrangú a férfival.

Példaképpen megemlítettem, hogy a fiatal állapotos asszonyt nem kell azért traktorra ültetni, hogy egész nap szántson. No, erre a kijelentésemre Rákosi, Gerő, Révai olyan vihart produkáltak, hogy Nagy Imre, - aki már akkor, 48-49-50-ben permanens konfliktusban állt a moszkvai kommunista klikk vezérével - kénytelen volt berekeszteni félórára az országgyűlés ülését, ahol az elvtársak az összetakolt - kényszerített koalícióval - azt tették az ellenzékkal, amit akartak.

Sohasem fogom elfelejteni azt, amikor ezek után Nagy Imre odajött hozzám és megkérdte tőlem, kaposvári vagyok-e?

- Igen - mondtam. - Talán rokonaid is vannak, mert nekem játszótársam volt az

Arany utcában Pethe Jóska? -

- Nagybátyám, dr. Pethe József, igen, és itt él Budapesten, mint az osztrák magyar Huttel és Level szappangyárnak a jogi tanácsadója.

Nagy Imre szemmel láthatóan megörült és nyomban arra kért, hogy adjam át neki baráti üdvözlőmet és - ha lehet - látogasson meg Jóska barátom. - Aztán kezet fogott velem és félig halkán ezeket mondta:

„Nagyon jól beszéltél, de légy óvatos, mert ezekkel nem lehet kukoricázni!”

Akkor nem nagyon gondoltam és nem elemeztem e különös, meglepő kijelentést, csak 1956-ban - már mint Svájcban, Baselban élő emigráns - emlékeztem Nagy Imre hozzám intézett bizalmas szavaira.

Mint említettem Bálint Sándor atyai jó barátom volt.

Vendége voltam Istenben boldogult Zsóka feleségemmel nála, Szegeden, néhány napig, a 70-es években. A Dóm-téren játszották Madách: Az ember tragédiáját. Szerzett valahonnan két jegyet. Én már láttam. De hamarosan ott is hagytam az előadást - mondta. - Nem mondom meg miért. Kíváncsi vagyok, hogy te, mint irodalomtörténész-tanár, hogyan vélekedsz az előadásról!

Nos, mindjárt a bűnbeesés, a paradicsomból való kiűzetés utáni jelenetet látva, rögtön tudtam, mért nem nézte végig Sándor bátyám a Tragédiát.

Éva, az akkor divatba jött miniszoknyában illette magát, Ádám meg hét-

Kosztolányi Dezső

ÚJÉV HAJNALA PERCEN...

Petőfi Sándorka (részlet)

Sömjék, tócsák befagytak, keréknyom nincs, mindent beföd a hó subája.

Távol puska durran. Farkasa löttek, piros vér csöpög a fehér hóra.

Árnyék vagy kísértet, de lovas vágta át a riadt csöndön, ideges paripán. Fölötte varjú károg.

Szélmalom áll, fagyott szárnyal, bémultan, mint óriási madár, mely nyáron kereng, az arany levegőben délibábok után röpi.

A kiskőrösi pusztaság ez, melyen csak akácok tengenek, honyomta fővel, kosmaablak vöröslék, meg a bakter rekedt hangja hallik:

- Tizenkettőt ütött az óra.

*

Csecsemő mozog az ágyon, lilapiros arccal. Tüdejébe most nyíllal az idegen levegő, erőszakosan, fájdalmasan, akár a kés. Mélyeket lélegzik, hosszú, éles jajgatással elnyúlik az éjszakában.

Jaj, honnan, hova és miért? Micsoda meglepetés, érkezni sehonnán és lenni valahol, oszúdni az életre, buboskemence melegét, kunyhó földszagát, kamilla-tea ízet, fényt érezni és tudatlanul, de először sejteni valamicskét abból, hogy vagunk.

Vad csodálkozás az arcoस्कán, nem nagyobb, mint lesz valamikor a haláltusakor. Örökkévalóság kis utasa, végtelen vándora, rövid időre, megállapodik itt.

- Fiú! - kiáltják át a félméteres hangfogó havon a szomszédoknak, kik még ébren vannak.

*

Makovinyi borbély háza a két templomra néző csöpp ablakaival, Petrovics István a bérlője.

Leska Istvánné, a pap felesége, ihol jön térdigérő havon, kendőt kanyarítva nyakára, belép a kunyhóba, rázza magáról a pihéket. Üstben vizet forrálnak. A jobb szobában, mely öt lépés hosszú és

foltos, rongyos farmer-nadrágban lődörgött a szabadtéri színpadon. Végig néztük az előadást, ott, a Tisza-parti várost beboltozó, csillagos, augusztusi égbolt alatt, Madách e zseniális művét. A szöveg a marxista dialektikai materializmus szlogenjaival megtoldva, átírva... Az Úr sem bízta meg Ádámot. De Éva nem hajtotta végre az abortuszt!

- Akkor mégis okosan tettem, hogy nem néztem végig Madáchot - volt a kommentár Sándor bátyám részéről.

Természetesen, én is meghívtam hozzánk, Svájcba. Nagy nehezen, de megkapta a kiutazást. Az együtt töltött szép napok és intenzív zsemceszerék, a körutazás az alpesi Respublika gyönyörű táján - csodálatosan szép időben, felejthetetlen élményt jelentettek számára. -

Én pedig még jobban beletekinthetem a nagy alázatos ember lelki-szellemi világába.

S végül: megerősödött bennem az a meggyőződés: Bálint Sándor szent volt. Örömmel olvasom, hogy Szegeden, de az egész országban ígéretes „ima-hadjárat” van folyamatban boldoggá avatása érdekében.

Bálint Sándor származásáról, diákéveiről, a tanítóképzői tanár, majd később a néprajzszakos egyetemi professzor egyéniségéről, szellemiségéről, és később nagyon nehéz emberi sorsáról, egyetemes műveltségéről, szakmai tudásáról és emberfeletti szorgalmáról, egyedülálló és csak későn felismert és elismert, szinte emberfeletti teljesítményéről ifj. Lele József, a szegedi Móra Ferenc Múzeum néprajzosa szakszerűen, emberközelit tisztelettel és nagyrabecsúlással ír: Az Úr kézen találta őt... Bálint Sándor életéről című értékes könyvében.

Gy. Pethe Ferenc, Mosdós

széles, a köpcös mézszáros táncol örömben. Balra az anya, zilált, sűrű hajával, halothalványan.

A papné vézmácskának tartja a fiút, arra kéri az apát, még aznap kereszteltesse meg.

De ő látja, hogy az újszülött fején fekete haj van, hallja önérzetes haragját, mosolyogva nézi, mily erővel löki ki két öklét, melyet aztán a magzatok mozdulatával a halántékához szorít komolyan.

- Ó! - csillapítják tréfásan, - ó, gyűgönek mindnyájan, - ó!

Künn a fõrgeteg. Szétszaggat eget, földet, időt.

*

Körülik a csecsemőt, bámulják, egymásnak suttoznak:

- Haragos, - mondja az apja.

- Szelíd, - mondja az anyja.

- A szeme fekete, - mondja a bakter, aki pálinkával élteti.

- A szeme kék, - mondja a kisbéres, ki a konyhában ólálkodik.

- Gyenge, - mondja a bába.

- Erős, - mondja a papné.

- A kised mintha forgolódnék.

- Ni, - mondják egymásután - a szalmát nézi, a padkát nézi, a vizet nézi, a bort nézi, az arcunkat nézi, az éjszakát nézi, a fényt nézi.

- Cihelődnek a vendégek. Szülők magukra maradnak, ő vele.

- Vidám, - mondja az apa.

- Szomorú, - mondja az anyja.

Két ember áll az utcán.

- Szegény lesz, - mondja a bakter.

- Gazdag lesz, - mondja a kisbéres.

Künn a kapu előtt a két asszony.

- Nem sokáig él, meglátja, - mondja a bába.

- Sokáig él, meglátja, - mondja a papné és a tomboló égér tekint.

*

Miért néml az egyszere a nemeskisasszony, és miért bámulja oly révedten a téli esték merev képét és miért tekint ki a pusztára, melyet mozgat valami fenn vagy lenn, vagy belül?

És miért fintorog álmában a beamter?

És miért villan fel a gróf elkomorodó szeme?

És miért ujjonganak a katonai börtönök és miért kacagnak a láncok és kigorva hideg ágyakból, sötét rácsok felé botorkálva, miért meresztek tágra nem látó szemüket a rabok?

És miért néz a kancellár a csonkig égett gyertyákra, melyek alig észrevehetően föllobognak?

És a császár miért fordul hirtelenül jobboldaláról a baloldalára?

*

Mindez összeolvad egyetlen titokká, elvegyül a szilveszteri rémekkel, álmokkal... Újév áldott hajnal percen.

Alszik mindenki, császár, kancellár, gróf, beamter, jurátus, nemeskisasszony s belefáradva dacos sírásába, édesdeden szunyad a kised is, aki megszületett és minden érlökésére nő, csodálatos csodává épül, és akit egykoron Petőfi Sándornak nevez a magyar nép.

Lélegzése már olyan, mint az életé s benne van a világ.

EURÓPAI, NÉMETORSZÁGI OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

AZ ÉLETÜNK előfizetési árát kérjük helyi terjesztőinkkel (misszióinkkal) rendezni! Csak a kiadóhivataltól postázott újságok előfizetését kérjük az „ÉLETÜNK” müncheni postabank számlájára befizetni.

A szerkesztőség

HÍREK - ESEMÉNYEK

A keresztények egységéről

A római Szent Péter bazilikában ünnepi misén emlékeztek meg a II. Vatikáni Zsinat keresztény egységét szolgáló deklarációjának 40. évfordulójáról. 1964. november 21-én a zsinati résztvevők 2137 tagja 11 ellenében megszavazta azt a dokumentumot, amely utat nyitott a katolikus egyház és a többi keresztény felekezet közötti párbeszéd előtt. A 40. évfordulón tartott szertartáson II. János Pál pápa is részt vett. Ezzel egyidőben a Róma mellett a Róca városkában a Pápai Egység Tanács rendezésében bíborosok, püspökök, teológusok és ököménészakértők részvételével konferenciát tartottak, amelyen áttekintették a keresztény egyházak közti közeledést.

A fejlődés szolgálatában

II. János Pál pápa hangsúlyozta, hogy a tudományos kutatásnak az ember életkörülményeinek javítását és személyiségének fejlődését kell szolgálnia. A Pápai Tudományos Akadémián mondott beszédében a Szentatya hangsúlyozta, hogy a kutatásnak függetlennek kell lennie a pénzügyi vagy ideológiai elvárásoktól. A cél az igazság utáni szenvedélymentes kutatás lehet, ami egyúttal az emberiség szellemi és anyagi boldogulását segíti elő - jelentette ki II. János Pál és hozzáfűzte, hogy a felfedezések hídépítő szerepet töltenek be az emberiség és a tudomány között.

Irakban szaporodnak a keresztény ellenes támadások

Irakban szaporodnak a keresztény intézmények elleni támadások. Bagdadban, a közelmúltban két keresztény templom is merényletek áldozata lett. Az iraki főváros déli negyedében lévő Szent

György és Szent Máttyás templom előtt gépkocsiba rejtett pokolgép robbant. A terrortámadás időpontjában mindkét templom üres volt, így emberéletben nem esett kár. Október közepén bombatámadások öt iraki templomot is elpusztítottak. A 24 millió iraki közül 700 ezer a keresztény. Sokan közülük most a kivándorlást fontolgatják, miután semmi jel sem mutat arra, hogy kilátás lenne helyzetük javulására.

Sikeres előadás

Münchenben nagysikerű előadást tartott a torinói lepel titkáról Tamási József tiszaföldvári plébános. Az est során bemutatta a lepel méretarányos másolatát is, amely a Torinóban őrzött ereklye egyetlen magyarországi művészeti másolata. Tamási József már több mint 100 előadást tartott kül- és belföldön a torinói lepelről. A plébános még a kommunista időkben azzal hívta fel magára a figyelmet, hogy szívós utánajárással és felelmet nem ismerő erőfeszítésekkel kiharcolta, hogy Martfű városában építsenek katolikus templomot.

Túlkapások Indiában

Indiában a keresztény egyházak képviselői megdöbbenéssel nyilatkoztak azzal a hírrel kapcsolatban, amely szerint Orisza szövetségi államban fundamentalista hinduk kiásták egy megkeresztelődött személy holttestét és szertartás keretében „visszatérítették” a hindu hitre. A nyilatkozat szerint aggasztó, hogy a helyi rendőrség tétlenül nézte a sírgyalást. A hinduk azzal magyarázták lépésüket, hogy a helyi törvények szerint csakis az ő vallásuk előírásainak megfelelően lehet valakit eltemetni, ez pedig az

elégetés. Ehhez viszont nélkülözhetetlen, hogy a halott hindu vallású legyen. Indiában az elmúlt években sokasodtak a keresztények elleni túlkapások.

Vince András

Ököméné

A keresztények közötti egység törekvés látható jeleként november 27-én, szombaton II. János Pál pápa a Szent Péter-bazilikában Nazianzi Szent Gergely és Aranyjázú Szent János püspök és egyháztanítók ereklyéit ököménék imádság és igeliturgia keretében adta át I. Bartolomaiosz konstantinápolyi ököménék pátriárkának. VI. Pál pápa hasonló gesztust tett 1966-ban, amikor Szent András apostol fejerekléjét ajánlékozta a vértanúság helyének, Patros városának.

Németh László

Hungarica Bajorországban Egy müncheni szimpozium

Immár tradíciója van a történelmi bajor-magyar kapcsolatok felderítésében a Münchener Magyar Intézet által kezdeményezett, dr. Lengyel Zsolt és dr. Meinhold Arens vezetése alatt álló tudományos kutatásnak. A november 11-i és 12-i müncheni szimpozium „Hungarica Bajorországban - A délnémet terület és a történelmi Magyarország kapcsolatainak forrásai és felépítése a 16. - 19. századig” keretén belül dokumentálta a Bajorországban végzett hungarica-kutatás aktuális eredményeit.

A szimpozium öt tematikus tömbben mutatta be az adott korszak német-magyar kapcsolataira irányuló német, magyar és svájci kutatásokat. A referátumok súlypontja kulturális és gazdaságtörténeti vonatkozású volt és a Württemberg és a Svájcot is felölelő egész dél-német vidékkel foglalkozott. Ebben az összefüggésben négy német nyelvű könyvkiadás is bemutatásra került.

A referátumok a törökjáráshoz és Buda bevételéhez kapcsolódó történelmi, szépirodalmi, kereskedelmi és zornalisztika jellegű hungarica-dokumentumokon túl foglalkoztak a magyarországi vallásos menekültek jelenlétével Württembergben a 17. és 18. században, továbbá könyvtári hungarica-állományokkal, II. Rákóczi Ferenc és a Bad Kissingen gyógyhely virtuális kapcsolatának történetével, végül is a budapesti Ganz-művek alapítójának, Ganz Ábrahámnak életútjával és hagyatékával.

Schiff Júlia

A konkordátum nem privilégium

Az állam és az egyház viszonyával foglalkozó európai tudományos testület, a „European Consortium for Church and State Research” november 18. és 20. között a németországi Tübingenben tartotta ez évi konferenciáját.

Az 1989-ben alapított szervezet elsősorban jogi szempontból vizsgálja a vallási közösségek helyzetét az Európai Unió tagállamaiban. A szervezet több, alapműnek számító könyvet adott ki az állam és az egyház viszonyáról. A 25 tagú Uniót ebből a szempontból bemutató kötet megjelenése a közeli jövőben várható. A szakmai testület taglétszáma korlátozott: a 25 tagállamból legfeljebb 45 szakember alkothatja. Idén négy új tagot vettek fel az új tagállamokból, köztük Schanda Balázs, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának docensét.

„A mai konkordatárius megállapodások - mondta Schanda Balázs - nem biztosítanak privilégiumokat a Katolikus Egyháznak, hanem a vallásszabadság tiszteletben tartása mellett adnak biztosítékot és kiszámíthatóságot az állam és az egyház viszonyában.” MK

A HÁZASSÁGRA ÉPÜLŐ CSALÁD SEMMEVEL NEM HELYET- TESÍTHETŐ

II. János Pál pápa november 20-án fogadta a Kelemen-teremben a Család Pápai Tanácsa XVI. plenáris ülésének résztvevőit, akik november 18-20. között találkoztak Rómában. Hozzájuk intézett beszédében a szentatya leszögezte: a házasságra épülő család semmi mással nem helyettesíthető, természetes intézmény, amely a közös alapvető eleme minden társadalomban. Aki szétrombolja az emberi együttélés eme alapvető szövetét, nem tartja tiszteletben annak identitását és felforgatja feladatait, az mély sebet üt a társadalom és sokszor helyrehozhatatlan kárt okoz.

A pápa elismeréssel szövegezte a dicsézé-rium elkötelezett munkájáról, amellyel a „család Evangéliumát” terjesztik. Ez talán elnevezés, hiszen hirdetni a család „gyönyörű hírét”, mely a teremtő Isten szívében gyökerezik, nemes és döntő fontosságú. Az egyház ezen a területen sem térhet el a Péter apostol hirdette szabálytól: „Inkább kell engedelmeskedni Istennek, mint az embereknek!” (ApCsel 5, 29) A szentatya utalt a Familiaris consortio k. apostoli buzdítására, amelyben kiemelte azt a sajátos helyet, amelyet a keresztény házastársak és családok küldetése tölthet, a házasság szent-ségi ereje által. Ezt a küldetést úgy kell végrehajtani, hogy az egyház és Isten Országja az emberi történelem folyamán épüljön. Ez a küldetés semmit nem veszített aktualitásából, sőt különösen sürgető jegeket öltött.

A szentatya arra buzdította a mostani, plenáris ülés résztvevőit, hogy a fiatal családokat megújult elkötelezettséggel szolgálják, hiszen ők „eddig ismeretlen értékek és feladatok közé kerültek, s leginkább házasságuk első éveiben nehézségekkel küszködnek, pl. a közös élethez való alkalmazkodás, vagy a gyermekek születésével jelentkező problémák által.” Ezért a pápa felszólítja a fiatal házasságokat, hogy szívesen fogadják és okosan használják föl a diszkrét, finom és nagy-lelkű segítséget, amelyet a házasságban és a családi életben jártas párok nyújtanak nekik. Örömet fejezte ki a szentatya, hogy a világon egyre növekvő számban vannak jelen a családok és az emberi életet segítő mozgalmak.

Végül a pápa Isten szüntelen segítségét kérte munkájukra, majd a Názáreti Szent Család közbenjárásáért fohászolva szívből jövő áldását adta a Család Pápai Tanácsa XVI. plenáris ülésének résztvevőire. VR/MK

Elhunyt

Horváth Árpád filozófus

2004. október 11-én hosszú betegség után, Luzernben elhunyt Horváth Árpád.

Horváth Árpád 1934-ben született. A piaristáknál érettségizett Budapesten. Teológiai tanulmányait Esztergomban kezdte, és Bonnban fejezte be. Leuvenben filozófiát tanult, amelyből Kölnben doktorált. A nyolcvanas évek elején teológiából is doktorált, majd habilitált. 1986-tól a luzerni egyetem bölcsészettudományi karán filozófiát tanított, 1997-2000 között a kar dékánja. Különböző magyarországi egyetemeken volt vendégprofesszor. A Pax Romana mozgalommal még egyetemi hallgató korában találkozott. Az emigrációban működő Katolikus Magyar Értelmisségi Mozgalom - Pax Romana egyik meghatározó személyisége, több kongresszusának szervezője és előadója, aki sokat tett a Magyar Pax Romana létrejöttéért is. A Magyar Pax Romana 2003-ban Pax Romana érdem adományozott neki. MPR honlap

SZÁJRÓL SZÁJRA

Történet a derék és a még derekabb kínairól

A napokban arról olvastam, hogy nyári utazások alkalmával milyen gyakran mondunk ki meghívást az új és ugyancsak felülletes ismerősöknek. Magunk is megfeleledünk róla, mígnem egy szép napon ott áll a nyári ismerős ajtónk előtt, kinek még a nevét sem tudjuk... Erről jutott eszembe a címben említett „történet”.

Egy derék kínai találkozott egy barátságos helyen három más kínaival, kikkel kellemesen elidőzött és a mulatozás végével mind a hármat meghívta, jöjjenek vele, alig egy órányira lakik és legyenek szívesen látott vendégei.

Rendkívüli szeretettel hívta, elárasztotta őket szívességgel, magát pedig szerencsétlennek mondotta, ha nem jönnek vele és nem lesznek vendégei. A derék kínai szeméből könny csordult, törtelte kezét, de így sem bírt csupán egyet a látogatóra megnyerni.

Este volt mikor megérkeztek a házigazdához, ki azonnal ágyba is fektült és vendégét ott hagyta magára. Vacsorát nem kapott és fekvőhelyét is magának kellett keresnie. Másnap hasonló szeretetlenséggel találkozott, ezért aztán harmadnapra mérgesen lépett házigazdája elé, szemrehányást téve, hogy miért hívta magához, ha ilyen rosszul bánik vele?

- A derék kínai - mondta a gazda mosolygva - nagy szívességgel hív, de a még derekabb kínai nem fogadja el.

Olvasóink bizonyára kitalálták, hogy a másik kettő volt a még derekabb kínai.

Talán így vagyunk a nyaralás alkalmával kimondott meghívásokkal is... ☺

A négykrajcáros

Mikszáth Kálmán jegyezte fel és mesélte időnként:

Mikor a világhírű céllövő Carwer Pesten járt és produkciót tartotta nagy embertömegek előtt, magam is felhajtottam a levegőbe egy négykrajcáros. Carwer golyója épp úgy keresztül lőtte ezt is, mint minden egyéb kis tárgyat, amit földobtam.

Valóságos extázisban rohantam a keresztüllött pénzdarab után, amely a gype-re esett, hogy örök emlékül az óraláncomon viseljem.

Lelkendezve hajolok le érte és diadalmasan emelem fel, midőn egyszerre vállamra teszi a kezét egy jól öltözött úri ember.

- Mit akar? - kérdeztem összererezve.

- Adok érte egy jót - felelte jóakaró mosolygással.

- Ejnye azt a... Menjen el az úr, ha jót akar, mert...

Elhátrált vagy tíz lépésnyire, de még onnan visszaszólt:

- Nos? Ötven krajcárért sem adja?

Ez tetszett nekem a legszemtelenebb embernek azok közül, akikkel valaha találkoztam - tette hozzá Mikszáth Kálmán, ha az esetet elmesélte.

Sok okom van irigynedni Mikszáth Kálmánra. Ha más nem lenne, már ez is elegendőnek mutatkozna az irigységre: „...Ez tetszett nekem a legszemtelenebb embernek...”. Manapság ez a kintartó toladás még az udvariasságok olimpiáján sem jutna túl a selejtezőn! Közreadta: Ramsay Győző

MAGYARNYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyarul szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még a MKPK honlapján is:
<http://www.katolikus.hu/nov.html>

ANGLIA:

London: Msgr. Túttó György főlelkész, Dunstan's House, 141, Gunnersbury Avenue, GB-London W3 8LE, **Telefon/fax: 0044/20/8992 2054**. Misézó helyek: London, South Croydon, Reading, Bristol, Luton.

ÉSZAK-ANGLIA:

Rochdale: Magyar Egylet székházában. 76 a/78, Milnrow Road, minden hónap második vasárnapján 15.00-kor.

Wolverhampton: St. Andrew anglikán templomban, St. Andrew Close, Hunter Street-ről, minden hónap harmadik vasárnapján 15.00-kor.
Bradford: Magyar Egylet székházában. 4, Walmer Villas, minden hónap harmadik vasárnap utáni szerdán, délelőtt 11.00 órakor.

Nottingham: Lengyel templomban, 2, Sherwood Rise, minden hónap negyedik vasárnapján 12.30-kor.
Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, **Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37**.

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Hegyi György, Ungarisches Röm. Kath. Seelsorgeamt, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, **Telefon/fax: 0043/1/526 49 72**. Misézó helyek: Bécs, Mödling, Wr. Neustadt, Florisdorf, Kaiser Ebersdorf.

Pázmáneum, Msgr. Dr. Csordás Eörs, rektor; szentmise: minden szombat este 18.30, A-1090 Wien, Boltzmannstrasse 14, **Telefon: 0043-1-317 3656**

Burgenland/Alsóőrött: Pfarrramt Unterwart, **Telefon: 0043/ 33/527 108**

Grác: szentmise vasárnaponként 10.00-kor a Welsche-Kirche-ben, Griesplatz 30. sz., Ft. Mag. Papp Tibor lelkész, Ugri Mihály gondnok, **Tel: 0043/316/68 35 08;**

Innsbruck: minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3., Dr. Magda Szilveszter diakónus, **T: 0512/204 103**

Linz: Misézóhelyek: Linz, Wels. Érdekl.: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Petrinumstr. 12, Haus 7, A-4040 Linz, **T: 0043-732/736581-4492 (iroda), -4493 (lakás), -4494 (Fax).**

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, vasárnap 12 órakor az Orsolyita-zárdában, Aigner Str. 135, változó dátummal. Érdeklődni: Schwarz Mária, **Telefon: 0043/662/820 139**

BELGIUM

Brüsszel: Mission Catholique Hongroise, Rue del'Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles/XL/, Érdeklődni: Ft. Galambossy Endre, **Tel./Fax: 0032/2/64 85 336**.

Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumonier Hongroise, Rue des Anglais 33., B-4000 Liège, **Telefon: 0032/ 4/22 33 910**

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Msgr. Molnár Ottó főlelkész, szentmise minden vasárnap 11-kor, augusztus kivéve. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 PARIS, **Telefon/fax: 0033/1/42 08 61 70;**

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 74 rue du Grand-Roule, F-69110 Ste Foy-les-Lyon, **Telefon: 0033/4/78 501636**

NÉMETORSZÁGBAN

AUGSBURG-i Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Neuburg a. D., Kempten. Érdeklődni: Ft. Bárány József. **Telefon: (0821)260-3987; 0049-0176/222 52 817.**

BAMBERG-EICHSSTÄTT-REGENSBURG-i Egyházmegye nürnbergi székhellyel: Misézó helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Landsbut, Nürnberg, Regensburg. Érdeklődni: Ft. Bereczki Béla, Ungarische Katholische Mission, Tuchergartenstr. 2/A, D-90571 Schwaig, **Telefon: (0911) 507 57 96**

ESSEN-i Egyházmegye: Misézó helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziakaner Str. 69a, D-45139 Essen. **Telefon: (0201)28 47 40 vagy Kölnben: (0221) 23 80 60.**

FREIBURG-TRIER-SPEYER-i Egyházmegyék Karlsruhe-i székhellyel: Misézó helyek: Mannheim, Offenburg, Kaiserslautern, Saarbrücken, Freiburg, Karlsruhe, Pforzheim, Konstanz, Singen, Strasbourg, Mulhouse. Érd.: Ft. Dr. Szabó József, Ungarische Katholische Mission, Elbinger Str. 2/A, D-76139 Karlsruhe. **Tel./Fax: (0721) 68 72 15**

BERLIN-i és HAMBURG-i Főegyházmegye, Hildesheim-i és Osnabrück-i Egyházmegye: Misézó helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd. Hamburgban: Ft. Rasztovác Pál, Ungarische Katholische Mission, Holzdam 20, D-20099 Hamburg. **Tel.: (040) 25 077 83.**

KÖLN-i Főegyházmegye és AACHEN-i Misézó helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen: Érdeklődni: Ft. Lukács József, Ung. Kath. Mission, Thieboldgasse 96, D-50676 Köln. E-mail: ungarnzentrum@netcologne.de **Telefon: (0221)238060. Fax: 0221/232120**

<http://www.Ungarnzentrum.de>

HIRDETÉSEK

Személy és áru fuvarozás Magyarországra. Elfogadható áron, megegyezés szerint, hajtól-házig. **Telefon: D-0049-07034-62580.**

MADEIRA SZIGETEN a főváros peremén, parkosított, modern, panorámás villában, komfortos szobák főzőfülkével, fűtőszobával, a tengerparton festői környezetben, egész évben kiadók. Ár: napi 30,- Euró két személynek. **Tel.: 0035-1/29 19 35 280.**

Telkes, budai ház eladó. **Tel.: D 02234/64284.**

Megbízható, középkorú nő, házvezetést vállal bentlakással. **Tel.: 0036-84/316 250, v. 0036-20/93 21 668.**

Kapuvár - Sopron és Győr között (85) - eladó egy 4-szobás tágas és világos lakás (négyalkásos ház, abból 3 orvos), központban, szemben a kastélyal. Ár: 85.000 EUR. Érdeklődni: 0041-32/322 26 44 (napközben).

AZ ÉLET KÖNYVÉBŐL

MÜNCHEN

Keresztelések: Liptai Karola és Liptai Zsófia. L. Lajos és K. Katalin leányai 2004. augusztus 6-án, **Szűcs Sofia Anna, Sz. Krisztián** és Brigitta kisleánya 2004. október 17-én a müncheni Damentstift-templomban, valamint **Adriana Bernadett Victoria, S. Peter** és S. Adriana kisleánya 2004. október 16-án a müncheni magyar misszió házi kápolnájában részesültek a keresztelés szertésében.

Halottunk: Hirsch Elisabeth, 83 éves korában hunyt el, temetése 2004. október 6-án az Unterföhring-i Parkfriedhof temetőben volt. Nyugodjon békében!

+ Dr. Ritter Márton

2004. augusztus 3-án, Gerlachsheim-ban hirtelenül és váratlanul elhunyt dr. Ritter Márton plébános, püspöki tanácsos és hittanár.

1925. október 24-én született Budaörsön. Az érettségi megszerzése után az egykori Hittudományi Főiskolán tanult, majd Budapesten és végül Rómában a Gregoriana. 1949. január 30-án dr. Czapik Gyula érsek szentelte pappá Egerben. 1954-ben doktori fokozatot szerzett a budapesti Katolikus Akadémián. Előtte és utána lelkészként dolgozott több magyarországi plébánián.

1965-ben menekült Németországba, s aztán káplán lett Lauda-ban, a Freiburg Egyházmegyében. 1968-tól 1970-ig tanári asszisztensként dolgozott a würzburgi egyetemen. 1970-től 1983-ig hittanár a Schwetzingen-i gimnáziumban, 1984-től a Kastl-i Magyar Gimnázium igazgatója. 1989-től haláláig a Szent Kereszt egyházközség plébánosa volt Gerlachsheimben. 2004. augusztus 7-én temették a Lauda-i temetőben (Bergfriedhof). Magyar hazájá iránti szeretetét mindvégig szívében hordozta. Nyugodjék békében. Cs. F.

KATOLIKUS KÖNYVEK MAGYARORSZÁGRÓL!

Stephanus Internetes Könyváruháza

a SZENT ISTVÁN TÁRSULAT
az Apostoli Szentszék Könyvkiadója
teljes választékával!

Látogasson el hozzánk az Interneten: www.stephanus.hu

„Kereszt és korona” filmek magyarul vagy németül a bajor-magyar kapcsolatok 1100 éves történetéről, DVD, VHS, 2x 45 perc. Ár: 30,00 Euró + portó, megrendelhető: aravasz@web.de és fax: 0049-89-81 88 76 59.

Református istentisztelet Münchenben: Reisinger Str. 11 (Sendlinger Tor) minden hó 1. 3. 5. vasárnap 16 óra, minden 2. és 4. vasárnap de. 11 órakor. **Tel.: 089-601 13 35, www.reformatus-muenchen.de**

LIMBURG-FULDA-MAINZ-i Egyházmegye frankfurti székhellyel: Misézó helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. **Telefon: (069) 24 79 50 21, www.magyar-katolikusok-frankfurt.de**

MÜNCHEN-FREISING-i főegyházmegye: Misézó helyek: München, Rosenheim, Erding. Érdeklődni: Ft. Merka János, Ung. Kath. Mission, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München. **Tel.: (089) 982637, 982638, FAX: (089) 985419. E-mail: ukm_muenchen.de; http://www.ungarische-mission.de**

MÜNSTER-PADERBORN-OSNABRÜCK-i Egyházmegyék: Misézó helyek: Hagen, Menden, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster, Dortmund. Érdeklődni: Ft. Bagossy István, Ung. Kath. Mission, Middelfeld 24, D-48157 Münster-Handorf. **Telefon (0251) 32 65 01**

PASSAU-i Egyházmegye: Misézóhely: Passau: Érd.: Ft. Szabó Árpád, Götzenorferstr. 5, D-94121 Salzweg, **Telefon: (08505) 12 29.**

ROTTENBURG-STUTTGART-i Egyházmegye: Misézó helyek: Stuttgart, Heilbronn-Horkheim, Balingen-Frommern, Ludwigsburg, Böblingen, Reutlingen, Schwäbisch Gmünd, Eisingen, Weingarten, Heidenheim, Friedrichshafen, Munderkingen, Ulm, Biberach.

Érdeklődni: P. Gyurás István SJ, Ungarische Katholische Mission, Pfizerstr. 5, D - 70184 Stuttgart. E-mail: missio@ukgm-stgt.de v. istvan.gyuras@ukgm-stgt.de

WÜRZBURG-i Egyházmegye: Misézó hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Koncsik Endre, Kardinal-Döpfner-Platz 7, D-97070 Würzburg. **Telefon: (0931) 38 62 43**

NORVÉGIA: P. Teres Ágoston SJ, Munkerudveien, 52, N-1165 Oslo. Szentmise minden hónap első vasárnapján 14-kor a Szent József kápolnában (Akersveien 4). **Telefon/fax.: 0047/22744 124**

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, Pontificio Istituto Ecclesiastico Ungherese, Via Giulia 1, I-00186 Róma. **Telefon: 0039/06/684-261.** Misézó helyek: Róma - minden hó utolsó vasárnapján 11-kor, S. Maria dell' Orazione (Via Giulia, kivéve júl., aug., dec.) és a Szent Péter bazilika Magyarok Nagyszónya kápolnájában minden kedden 7.45-kor. **Milano** - minden hó első vasárnapján 10.30-kor, S. Maria della Sanita (Via Durini, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar misék helye: Firenze, Bologna, Padova, Torino, Palermo, Perugia, Catania.

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizaier Ferenc, Röm. Katholische Ungarmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich. **Tel.: 0041/1/36 23 303**

Bern: Röm. Kath. Ungarmission, Pf. 7717, CH-3000 Bern. **Tel: 0041/61/381 54 45 (Basel)**

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján. **Telefon: 00 41/22/7910458;**

Lausanne: Szentmise minden hó 2. és 4. vasárnapján. **Telefon: 00 41/21/6478 678;**

Fribourg: Szentmise minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, az Orsolyiták templomban, (rue de Lausanne). Lelkész: Ft. Pópa Péter, **Telefon: 0041/26/534 06 72**

FESTMÉNYEKET

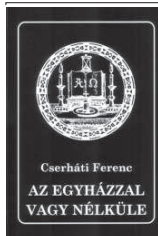
és dokumentumokat kerestünk a Magyar Nemzeti Galériában (2005 október) és a díjon-i Szépművészeti Múzeumban (2006 május) megrendezendő **Matisse és a magyar fauve-ok (1905-1914)** című kiállításához, a következő festőktől:

Bálint, Berény, Bornemissza, Boromisz, Czigány, Czöbel, Dénes, Galimberti, Huszár, Iványi-Grünwald, Kerestok, Márfy, Nemes Lampérth, Orbán, Perflott, Pór, Rippl-Rónai, Tihanyi, Ziffer és másoktól ebből a korszakból.

Kalman Maklary, Tél: 33 (0)6 60 55 75 03
e-mail: kalmaklary@noos.fr

Köszönjük, ha megújítja az ÉLETÜNK előfizetését!

Kéziratokat kérjük lehetőleg e-mailen küldeni: eletuenk@gmx.de

Cserháti Ferenc, Az egyházzal vagy nélküle, Szent Maximilian kiadó, Budapest, 2004, 172 o.

Megrendelhető: Budapest, a Szent Maximilian Lap- és Könyvkiadó, telefon: 0036-1/328 0196 és Münchenben, az Életünk szerkesztőségében (ár: 10 Euró), **Landwehrstr. 66., telefon: 0049-89/532 82 88. Fax: 0049-89/532 82 45.**

Cserháti Ferenc, Szentlecke-kisérő, Szent István Társulat, 2004, 488 o. Szentráti emlékek gyűjteménye; az A-B-C ciklusba osztott vasár- és ünnepi szentmisék szentlecke-írta homiláit tartalmaz. Megrendelhető: Budapest a Szent István Társulatnál, Kossuth L. u. 1., **Tel: 0036-1/21 85820 és Münchenben az Életünk szerkesztőségében (20 Euró).**

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró- házassági-, általános hirdetések betűnként: 0,10 Euró
"Jelleg"- postaköltség 5,00
Üzleti-, nyereséges hirdetés betűnként 0,20
Nagybetűs sorok betűnként 0,40
Egyszerű, 1."pontos" keret 10,00
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.
Külön kívánásokat esetenként árazunk.

Egymásutáni háromszori hirdetésnél 10 %-os, hatszori hirdetésnél 20 %-os, ill. egészévi hirdetés esetén 30 %-os kedvezményt adunk!

A hirdetések befizetésének határideje legkésőbb a hó 10-ig!

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közölünk!

A hirdetések szövegéért, stílusáért a szerkesztőség nem felel!

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

MAGYAR KATOLIKUS DELEGATURA
Landwehrstr. 66 - 80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
Email: eletuenk@gmx.de

Felelős kiadó:
a Magyar Katolikus Delegatura
Főszerkesztő: Dr. Cserháti Ferenc
A szerkesztőbizottság tagjai:
Dr. Frank Miklós, Ramsay Győző,
Szamosi József (olvásó- és főtárgyelős)
és Vincze András.

Redaktion und Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE DELEGATURA
Landwehrstr. 66 - D-80336 München
Chefredakteur: Dr. Cserháti Ferenc
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
E-mail: eletuenk@gmx.de

Abonnement für ein Jahr: 15,- Euro
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost US\$ 50,-

ELŐFIZETÉS:

Az életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentúrra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 1.50 Euró
Előfizetési ár egy évé 15,-Euró
Tengerentúrra US\$ 50,-

BANKSZÁMLÁNK:
Ungarische Katholische Delegatur
Sonderkonto „ÉLETÜNK”.
Postbank München
Konto-Nr.: 606 50-803 - BLZ 700 100 80

Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: ÉLETÜNK

Druck: AMPER-WERBE-DRUCK
Verlag Hammerand GmbH
Hasenheide 11,
82256 Fürstenfeldbruck

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.

A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLEKLÉLTÜNK.